Traian URDEA
POVESTEA UNUI OM CARE A VISAT

Traian URDEA (n. 1963). Prozator. Debut în „Paradox” (1983), cu schiţa Nivelul alb. Proză în „Paradox” (După-amiază ploioasă, călătorind, Povestea unui om care a visat, într-o lumină stranie), „Helion” (Duminică, seara), almanahul „Anticipaţia” (Incursiune în cotidian).

Pe la vreo şaptesprezece ani, Miguel Eduardo Genuda a avut un vis. Se făcea că se trezise dimineaţa bolnav. Stătea cu ochii închişi şi asculta foşnetul saltelei umplute cu paie. Prin odaie se mai auzeau paşii apăsaţi ai unei femei. O cunoştea foarte bine, altfel paşii aceia nu i-ar fi spus nimic. Erau ai Iulianei, vecina măritată cu un negustor de vite. Aceasta îi punea batiste, înmuiate în apă rece, pe frunte. Miguel stătea de mult timp aşa, când Iuliana şi-a dat seama că el se trezise. Atunci a început să-l înghiontească, strigându-i să se ridice să-şi bea ceaiul de ierburi, fiert de ea, şi după aceea îl fricţionă pe întreg trupul. Avea mâini puternice, dar mici, şi palmele netede. Când începeau să-i alerge pe trup, întinzându-i pielea sau lovindu-i-o, le simţea în acelaşi timp peste tot. Părea un miriapod.

Terminând, Iuliana îşi plimbă mâinile pe pântecul lui, spunându-i că, dacă vrea, poate să-l facă bărbat şi izbucni în râs. El nu ştia dacă vrea sau nu, însă îi promise să nu spună nimănui. Ce s-a întâmplat după aceea nu mai ţinea minte. Doar că dimineaţa s-a trezit bolnav, iar visul s-a împlinit întocmai.

Pe Arieta, fata băcanului de peste drum, n-a mai căutat-o niciodată. A început din acea zi să facă febră cam o dată pe săptămână, când bărbatul Iulianei pleca la oraş cu treburi. Întotdeauna, în noaptea dinainte, visa ce vor face ei, cum Iuliana va râde şi-l va mângâia pe pântec, cum se va plimba apoi goală prin cameră şi se va privi în oglindă, întrebându-l dacă-i place cum îl iubeşte şi cum, înapoindu-se în pat, ea se va transforma din nou într-un miriapod. Iar el sta şi se gândea la Arieta şi la cuvintele ei întotdeauna noi.

Cu timpul, Miguel Eduardo a început să aibă şi alte vise de această natură şi a învăţat să le deosebească de celelalte. Pe foarte multe le uita dimineaţa, pentru că reprezentau scene obişnuite, ca gestul de a deschide o carte sau urma muşcăturii dintr-un măr, şi numai atunci când se întâmplau în timpul zilei şi le amintea. Câte o

scenă îi rămânea însă foarte bine întipărită în minte. Aceasta avea de obicei ca subiect întâlnirea cu un prieten, o lovitură dureroasă dată din joacă, un cadou promis care în sfârşit este primit şi alte lucruri pe care de asemenea le uita, dar cu puţin timp înainte de a se împlini, astfel încât amintirea lor constituia doar o confirmare a visului avut. Alte imagini din somn, nelegate de realitate, îi intersectau existenţa zilnică dându-i senzaţii de „déjà vu” ori aşteptări zadarnice, astfel încât Miguel deveni pentru cei din jur un băiat foarte retras, trist şi care vorbea şi se comporta de multe ori anapoda. A fost de fapt o perioadă de acomodare cu un proces psihic nou, de care, cu toate că nu era destul de conştient şi nu îl putea înţelege, se bucura oarecum. În cele din urmă a inventat un joc în care trebuia să intuiască, înainte cu o clipă, apariţia imaginii din vis şi lucrul acesta i-a mai limpezit mintea bântuită de nălucile nopţii.

Farmecul, însă, s-a risipit curând, căci după ce a împlinit douăzeci de ani, înmulţindu-se, visele acestea au început să-l sperie. Visând, gândea el, în fiecare noapte întâmplările din ziua următoare, ar fi condamnat să-şi trăiască viaţa de două ori. Cu toate acestea, nu s-a întâmplat niciodată aşa ceva, pentru că, atingând o anumită densitate a „prevestirilor”, visele au început să-i arate şi întâmplări dintr-un viitor mai îndepărtat. Avea douăzeci şi patru de ani. Cu toate că atunci nu ştia, începuse cunoaşterea propriei vieţi dintr-un mozaic de imagini netrăite.

Şi după mulţi ani a reuşit să şi-o cunoască destul de bine. Aflase, de exemplu, că nu se va însura niciodată şi ştia şi de ce. Asta îi dădea o oarecare siguranţă. Mai ştia că nu va fi niciodată bogat, dar nici sărac, că nu va avea copii, afară de bănuiala că Iuliana îl născuse pe Gabriel cu ajutorul lui, că îi va fi operat apendicele, că îi vor muri părinţii într-o vară, incendiaţi, şi că le va păstra cenuşa în debara, împreună cu un singur os, care nu a ars şi care nu ştia cui îi aparţinea.

Într-o zi, însă, Miguel Eduardo şi-a dorit să poată face ceva pentru visele sale. Pentru aceasta şi-a cumpărat un caiet albastru unde a început să-şi noteze, în fiecare dimineaţă, visul pe care l-a avut. Scrisese pe copertă, cu litere mari de tipar: „Caiet pentru vise”. În el a început să adune, zi de zi, întâmplări din viaţa pe care trebuia să o trăiască. Caietul semăna cu un jurnal copiat alandala, în care erau notate fiecare gest şi fiecare lucru oricât de neînsemnat de care îşi aducea aminte. Pentru că nu în fiecare noapte visa întâmplări dintr-un

viitor îndepărtat şi pentru că numai o anumită parte dintre acestea şi le amintea, încă din prima săptămână Miguel Eduardo le-a îndepărtat pe celelalte, care vizau a doua zi, dându-şi seama de inutilitatea adnotării lor. Ele, desigur, îşi aveau partea lor de importanţă, însă ceva mai redusă şi ocupau un spaţiu mult prea mare.

Eduardo, care putea să le deosebească pe unele de altele, prin densitatea lor şi prin puterea de impresionare, a umplut şi aşa, în numai trei ani, zece caiete, fiecare gros de două degete, scrise numai pe o parte a filei. Când a terminat treaba aceasta, fiind de părere că adunase o cantitate minimă de informaţie, s-a apucat să decupeze foile şi să sorteze fragmentele în funcţie de evenimentele reprezentate sau pe care credea că le preced, într-o ordine, pe cât posibil, logică. Avea acum posibilitatea să cunoască acel mic semn aducător de nenorociri şi să-l ocolească.

În primul rând, îşi spuse, după ce termină de citit această ciudată autobiografie, va trebui să se mute într-un oraş unde, chiar dacă o va duce la început mai greu, va putea să se însoare. Apoi, într-o anumită zi, va putea ajunge la timp pentru a stinge incendiul izbucnit în casa părintească şi poate nu-şi va rupe mâna, alunecând pe o coajă de banană, ci se va alege doar cu o lovitură mai puternică sau, cine ştie, cu o luxaţie. Ar putea să-l hulească încă de pe acum pe vecinul care trebuia să se apropie de el la sfârşitul înmormântării şi să-i şoptească la ureche: „Îmi pare bine că s-a întâmplat aşa”. Şi încă multe altele.

În noaptea aceea visă că-şi schimbase viaţa. Îşi vânduse casa şi se mutase într-un oraş. Acolo reuşise să-şi deschidă un mic atelier de reparat încălţăminte şi se însurase cu o văduvă bondoacă şi prolifică, pe care, însă, cu toate încercările lui disperate, nu o putea face să rodească. Într-o altă imagine, stătea întins lângă nevastă şi nu putea dormi din cauza unei dureri îngrozitoare de apendice. Era însă altă apendicită, diferită de cea din visele anterioare. Iar imaginile erau şi ele altele.

Miguel Eduardo se trezi cu amintirea foarte clară a acestui vis în minte. Rămase multă vreme în pat, privind în gol. Pe la ora prânzului, când merse în bucătărie, făcu singurul lucru pe care nu-l visase astfel niciodată. Şi-a apucat arma de vânătoare agăţată în cuier şi, proptind-o de un scaun, şi-a descărcat-o în gură.

Avea 43 de ani şi îşi trăise întreaga viaţă cel puţin o singură dată. o

(„Paradox” [nr. 13], 1988)